

Badanie gospodarstw domowych w zakresie jakości powietrza

Jednotematyczne badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski

RAPORT Z BADANIA przeprowadzonego przez konsorcjum firm:
Grupę BST Sp. z o.o. oraz EU-Consult Sp. z o.o.
na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska

Informacje o projekcie

Założenia badania

Cel badania	Badanie wśród gospodarstw domowych w zakresie jakości powietrza
Próba	Celowa próba przedstawicieli gospodarstw domowych (domy jednorodzinne) wykorzystujących kotły na paliwo stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze” – osoby w wieku 18 lat i więcej, N=300
Metodologia	Badanie zrealizowano metodą CAPI
Realizacja	Wrzesień 2023 r.
Wykonawca	Konsorcjum firm – Grupa BST sp. z o.o., EU-Consult sp. z o.o.
Autorzy	Zdzisław Wolny, Wojciech Szymala

Najważniejsze wnioski z badania ilościowego

Podsumowanie

W większości badanych gospodarstw domowych (86%), kocioł na paliwo stałe wykorzystywany jest jako główne źródło ciepła. Jako dodatkowe źródło ciepła taki kocioł wykorzystywany jest w 14% spośród badanych gospodarstw.

Większość badanych słyszała o rządowym programie „Czyste Powietrze” (81%). Co piąty ankietowany (18%) przyznał, że nie słyszał o programie, a tylko nieliczni respondenci (1%) nie potrafili odpowiedzieć na to pytanie.

Jednocześnie **ponad połowa spośród respondentów (54%) przyznała, że słyszała o zwiększonym dofinansowaniu z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze,** które można pozyskać na przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynku, tj. na wymianę starego kotła na paliwa stałe, ocieplenie przegród oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej. Tym samym 46% uczestników badania nie słyszała o takim dofinansowaniu.

Główną przyczyną niekorzystania z programu „Czyste Powietrze” jest brak środków finansowych – powód ten wskazało 41% badanych. Co czwarty respondent (24%) przyznał, że nie skorzystał ze wsparcia z uwagi na zbyt skomplikowaną dokumentację o dofinansowanie, natomiast co piąty nie wiedział o programie (20%).

Z badania wynika, że **przedstawiciele większości ankietowanych gospodarstw domowych rozważają zmianę sposobu ogrzewania domu lub wody na ekologiczne (57% – suma wskazań odpowiedzi „raczej tak” i „zdecydowanie tak”).** Co trzeci respondent nie rozważa zmiany źródła ogrzewania (33% – suma wskazań odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”), a co dziesiąty nie potrafił jednoznacznie określić swojego stanowiska (10%).

Badani, którzy zamierzają zmienić sposób ogrzewania, wskazywali najczęściej, że rozważają jego zmianę na kocioł gazowy na gaz ziemny (45%) bądź też na ogrzewanie elektryczne z panelami fotowoltaicznymi (41%). Co trzeci respondent rozważa pompę ciepła jako nowe źródło ogrzewania (33%).

Spośród respondentów, którzy rozważają zmianę sposobu ogrzewania, **blisko trzy na cztery osoby potwierdziły, że zamierzają skorzystać z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze (71%).** Prawie co czwarty ankietowany nie wie jeszcze, czy chciałby z niego skorzystać (23%). Tym samym niewielu badanych zadeklarowało, że nie zamierza skorzystać ze wsparcia (6%).

Najważniejsze wnioski z badania ilościowego

Podsumowanie

Badani, którzy zamierzają skorzystać ze wsparcia w ramach programu „Czyste Powietrze” najczęściej deklarowali, że **termomodernizacja miałyby dotyczyć takich przedsięwzięć jak: wymiana kotła na paliwo stałe na ekologiczne źródło ciepła (39%) bądź też wymiana kotła na paliwo stałe na ekologiczne źródło ciepła wraz z panelami fotowoltaicznymi lub kolektorami słonecznymi (38%)**. W mniejszym stopniu przedsięwzięcia dotyczyłyby wymiany kotła na paliwo stałe na ekologiczne źródło ciepła wraz z przeprowadzeniem kompleksowej termomodernizacji budynku (18%).

Trzy czwarte spośród respondentów, którzy wyrazili chęć skorzystania z dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, oczekiwaliby pomocy w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie (76%). Takiej pomocy badani oczekiwaliby przede wszystkim od urzędnika gminy/miasta (53%). Rzadziej wskazywano na wsparcie ze strony pracownika firmy sprzedającej systemy grzewcze (20%) bądź pracownika firmy zewnętrznej, wybranej przez narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej (18%).

Wpływ na chęć przeprowadzenia modernizacji systemu grzewczego ma najczęściej czynnik ekonomiczny – blisko 80% ankietowanych chce zmienić sposób ogrzewania ze względu na oszczędności w przyszłości. Czynnik ekologiczny wskazało 42% respondentów, deklarując, że poprawa jakości powietrza w miejscu zamieszkania powoduje chęć zmiany systemu grzewczego. Najrzadziej wskazywano na czynnik społeczny (19%).

Blisko 60% respondentów pozytywnie ocenia stan powietrza w zamieszkiwanej gminie (suma wskazań odpowiedzi „raczej dobrze” i „zdecydowanie dobrze”), przy czym 41% ocenia go jako raczej dobry, a 17% - zdecydowanie dobry. Negatywnie jakość powietrza oceniło 38% respondentów (suma wskazań odpowiedzi „raczej źle” i „zdecydowanie źle”), przy czym częściej określano ją jako raczej złą (29%).

Niewiele ponad połowa uczestników badania nie ma obaw związanych z nieodpowiednią jakością powietrza w miejscu zamieszkania (51%). Nieco mniejszy odsetek respondentów posiada takie obawy (45%), przy czym najczęściej dotyczą one problemów z oddychaniem (71%) oraz negatywnego wpływu na samopoczucie (61%). Co czwarty ankietowany, który się obawia, wskazał, że jego obawy dotyczą problemów rozwojowych u dzieci (25%), a co piąty – skażenia produktów rolnych (19%).

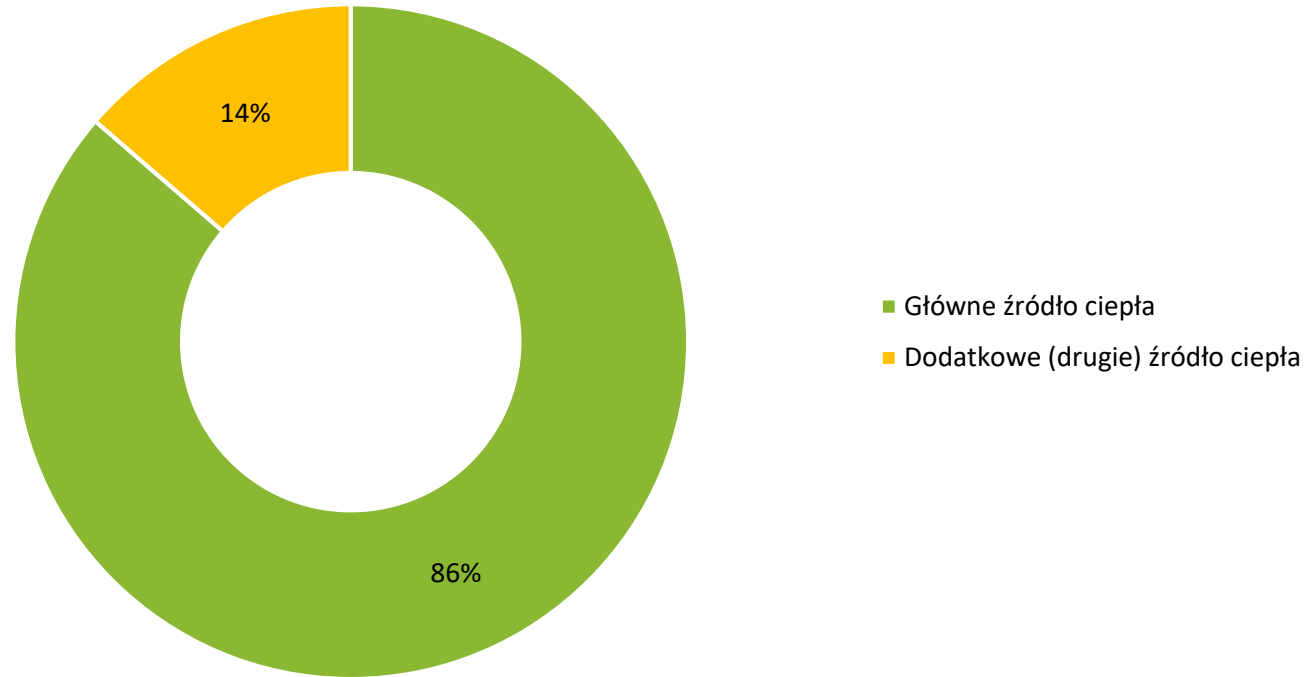
WYNIKI BADANIA ILOŚCIOWEGO

Obecne źródło ogrzewania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Czy wykorzystuje Pan/Pani kocioł na paliwo stałe jako główne źródło ciepła czy jako źródło ciepła dodatkowe (drugie)?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

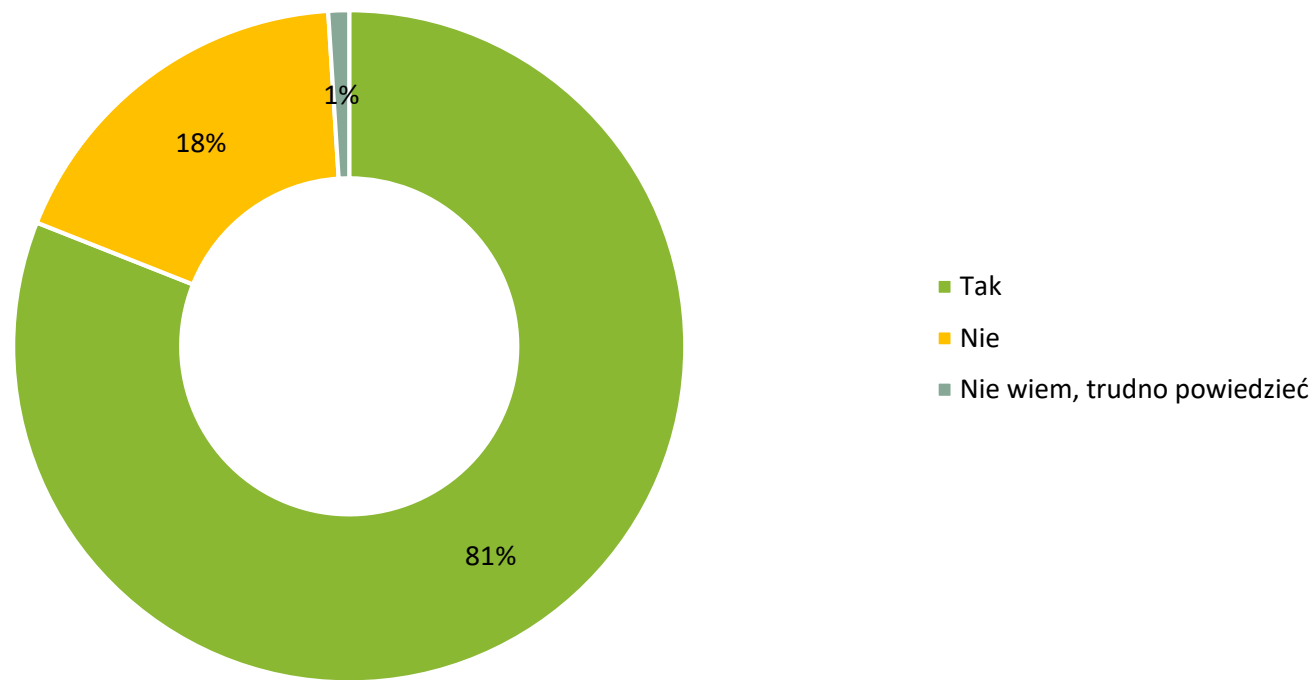
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Znajomość programu „Czyste Powietrze”

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze”

Czy słyssał(a) Pan(i) o rządowym programie „Czyste Powietrze”?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

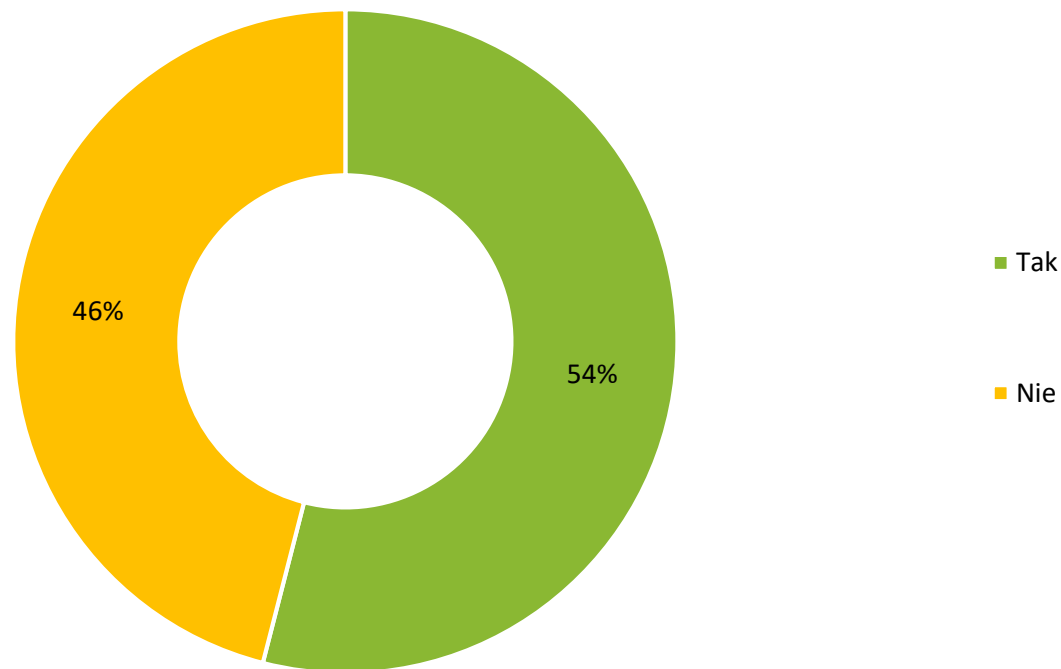
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze”

Czy słyszał(a) Pan(i) o zwiększonym dofinansowaniu z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, które można pozyskać na przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji budynku (wymiany starego kotła na paliwa stałe, ogrzewanie przegród oraz wymiana stolarki okiennej i drzwiowej)?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

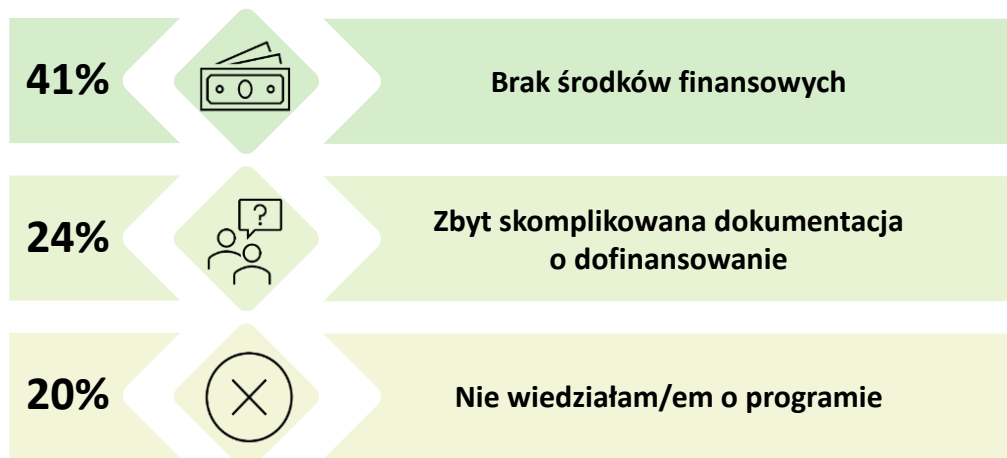
Powody nieskorzystania z programu „Czyste Powietrze”

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze”

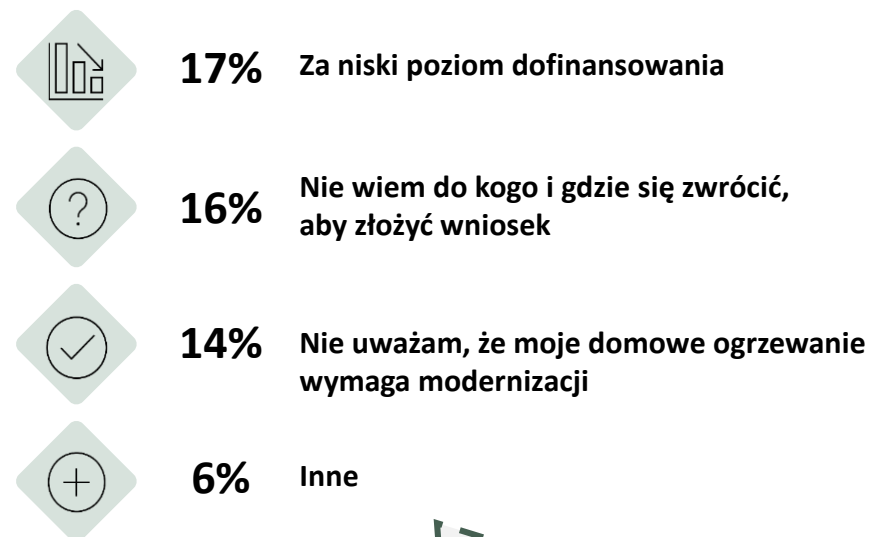
Dlaczego Pan(i) nie skorzystał(a) dotychczas z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze? Proszę o wskazanie przyczyn.

Pytanie wielokrotnego wyboru.

TOP 3

Pozostałe odpowiedzi

Wśród innych odpowiedzi znalazły się:
 „Nie spełniam warunków” oraz
 „Od niedawna jestem właścicielem tej nieruchomości”

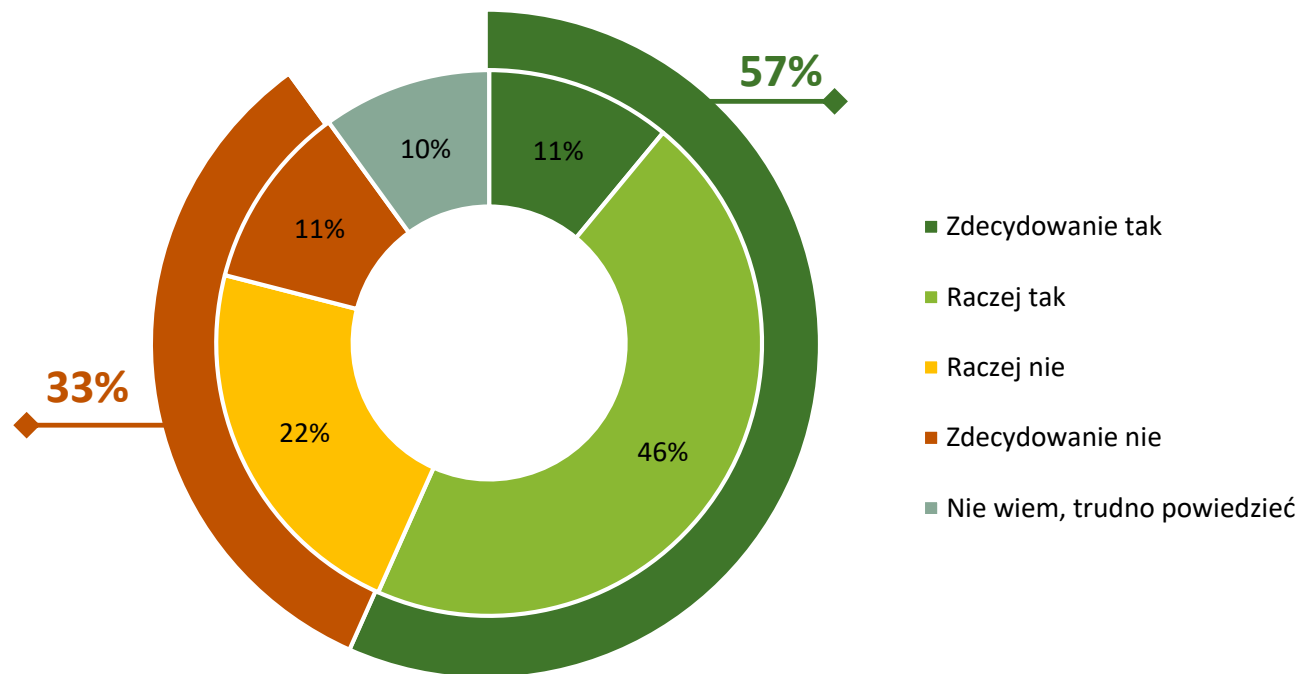
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Zmiana sposobu ogrzewania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Czy rozważa Pan(i) zmianę sposobu ogrzewania domu lub wody na ekologiczne?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

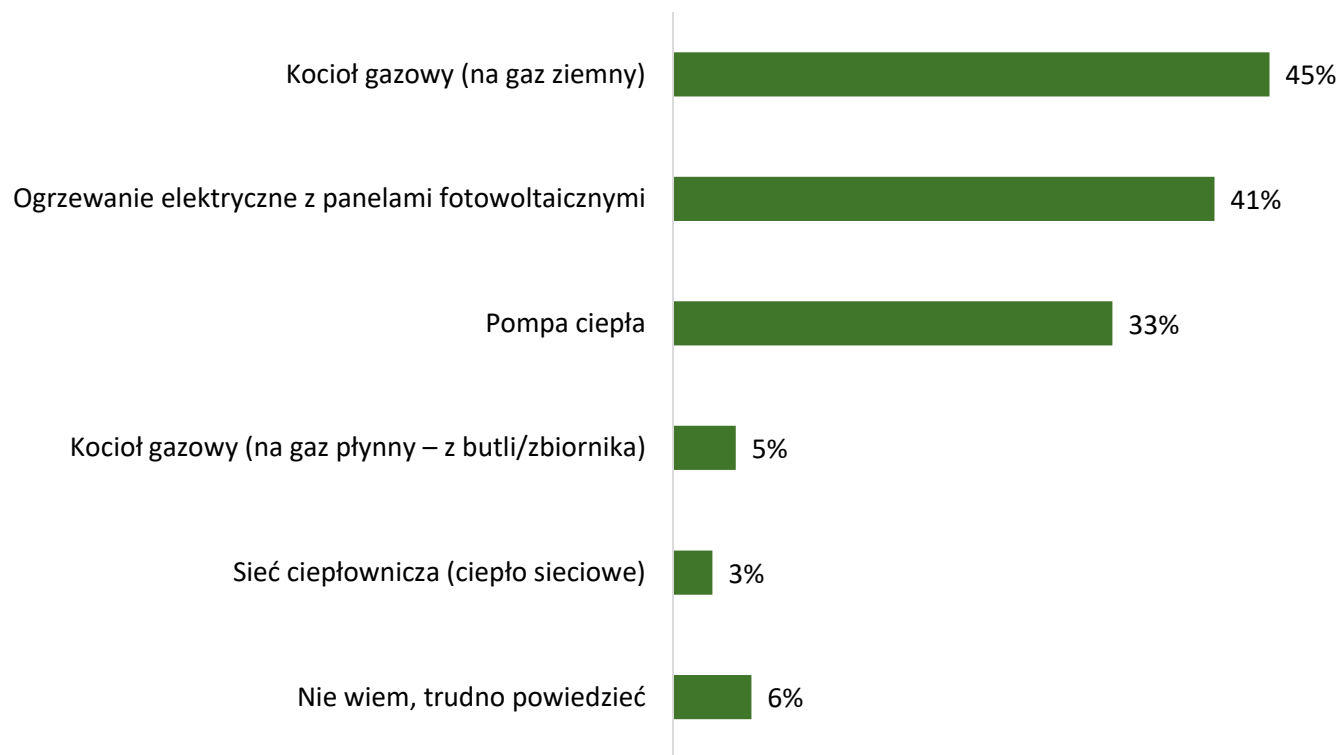
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Nowe źródło ogrzewania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Jakie nowe źródło ogrzewania Pan(i) rozważa?

Pytanie wielokrotnego wyboru.

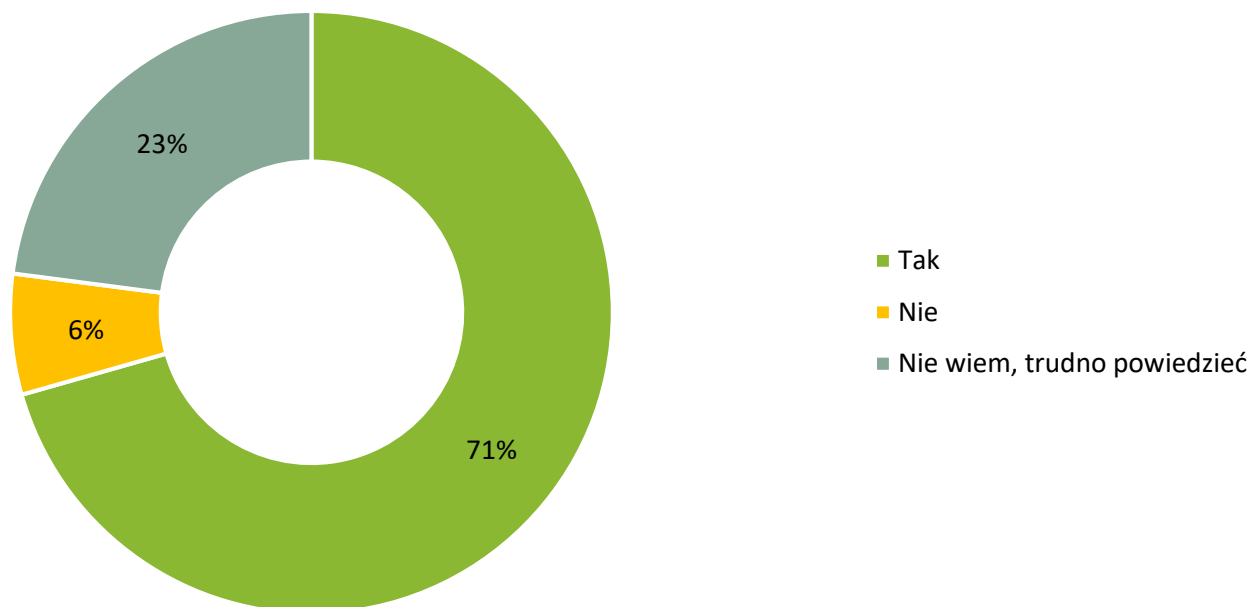
Odpowiadający: badani, którzy rozważają zmianę sposobu ogrzewania, n=170.

Chęć skorzystania z programu „Czyste Powietrze”

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze”

Czy zamierza Pan(i) skorzystać z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

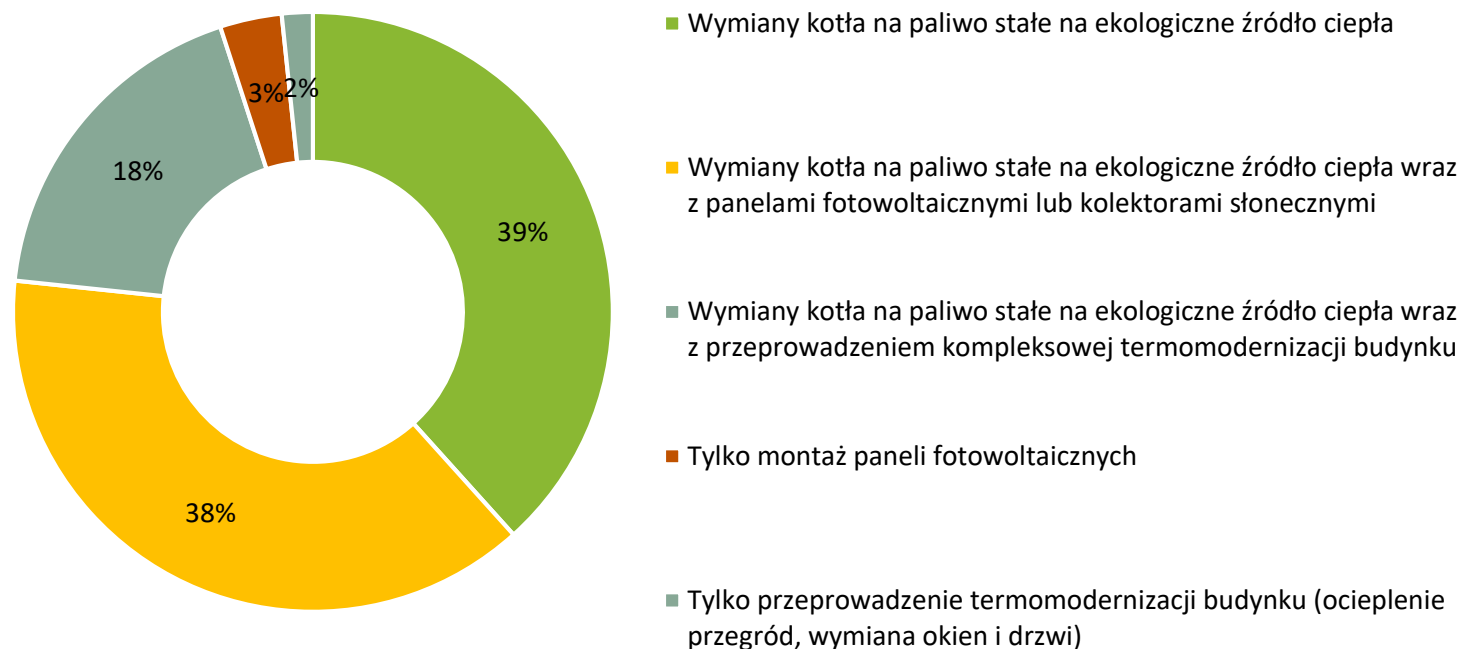
Odpowiadający: badani, którzy rozważają zmianę sposobu ogrzewania, n=170.

Przedsięwzięcia, jakich miałyby dotyczyć dofinansowana termomodernizacja

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

W przypadku chęci skorzystania z dofinansowania z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, jakich przedsięwzięć miałyby dotyczyć termomodernizacja?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

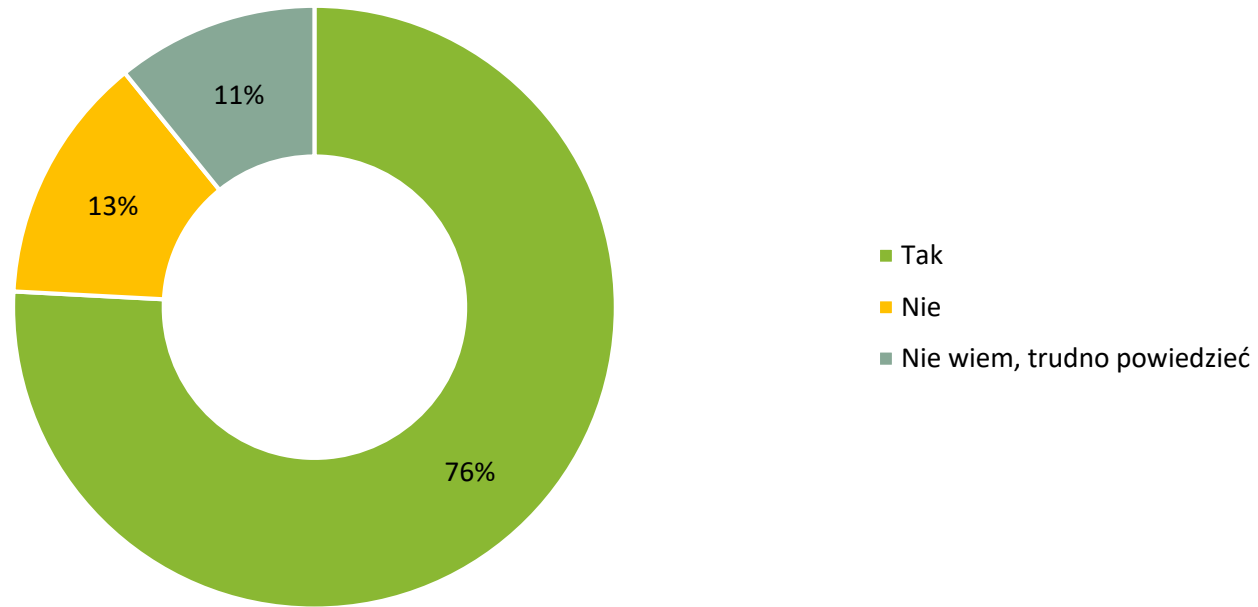
Odpowiadający: badani, którzy zamierzają skorzystać z programu „Czyste Powietrze”, n=120.

Wsparcie w uzyskaniu dofinansowania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

W przypadku chęci skorzystania z dofinansowania z Programu Priorytetowego Czyste Powietrze czy potrzebowałaby Pan(i) pomocy w wypełnieniu wniosku o dofinansowanie?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Odpowiadający: badani, którzy zamierzają skorzystać z programu „Czyste Powietrze”, n=120.

Wsparcie w uzyskaniu dofinansowania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Od kogo oczekiwał(a) by Pan(i) pomocy przy wypełnieniu wniosku o dofinansowanie w PPCP?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

Odpowiadający: badani, którzy zamierzają skorzystać z programu „Czyste Powietrze”, n=120.

Powody, dla których badani chcą zmodernizować system grzewczy

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Co najbardziej sprawia, że chce Pan(i) przeprowadzić modernizację systemu grzewczego?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

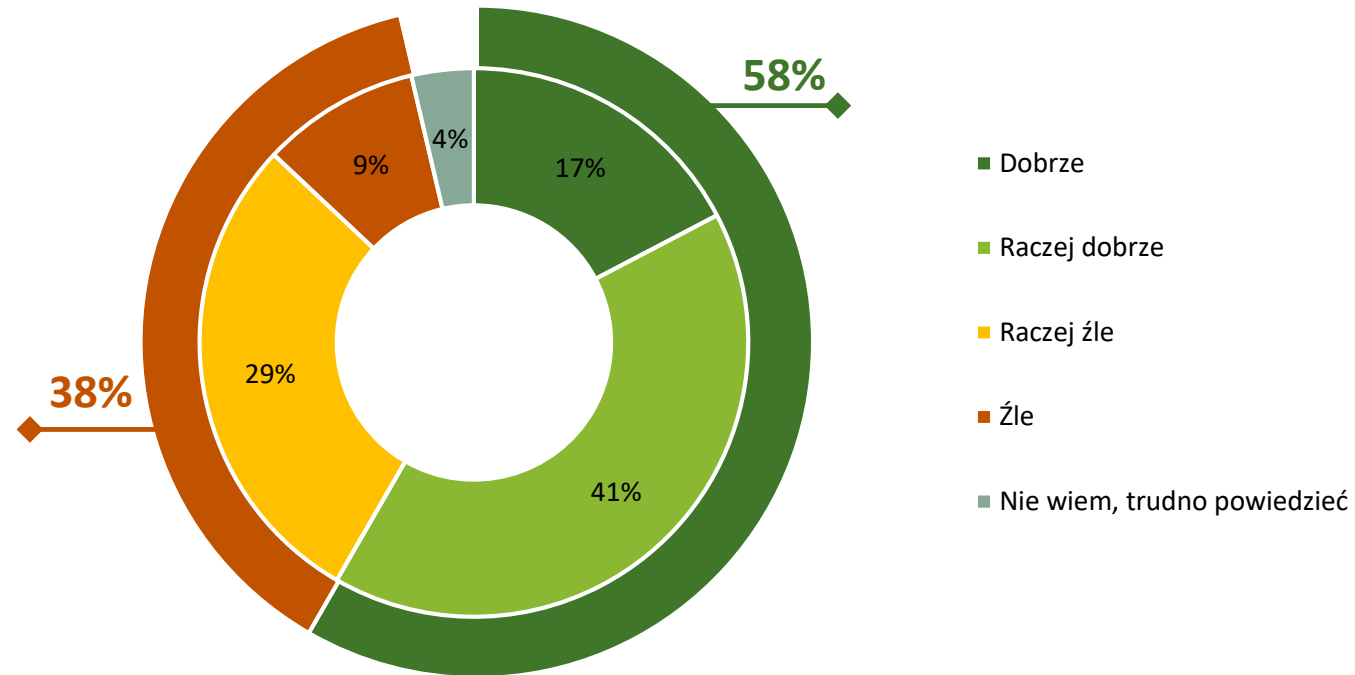
Odpowiadający: badani, którzy rozważają zmianę sposobu ogrzewania, n=170.

Ocena stanu powietrza w miejscu zamieszkania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Jak ocenia Pan(i) stan powietrza w gminie, w której Pan(i) mieszka?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

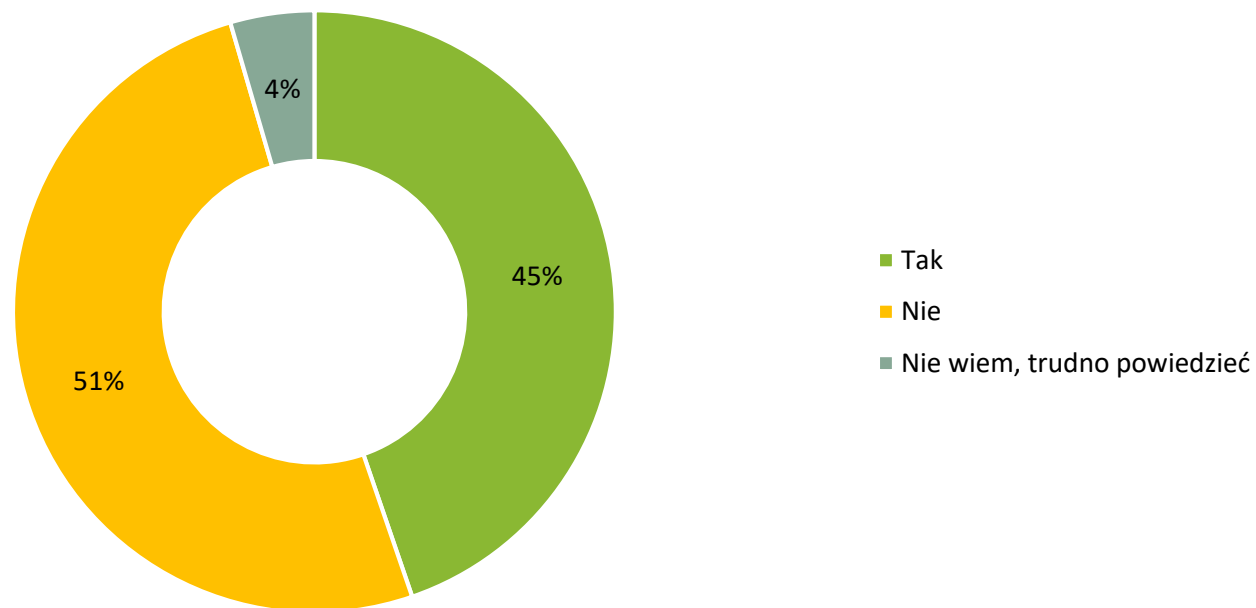
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Obawy związane z niską jakością powietrza w miejscu zamieszkania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Czy ma Pan/Pani obawy związane z nieodpowiednią jakością powietrza w miejscu zamieszkania?

Pytanie jednokrotnego wyboru.

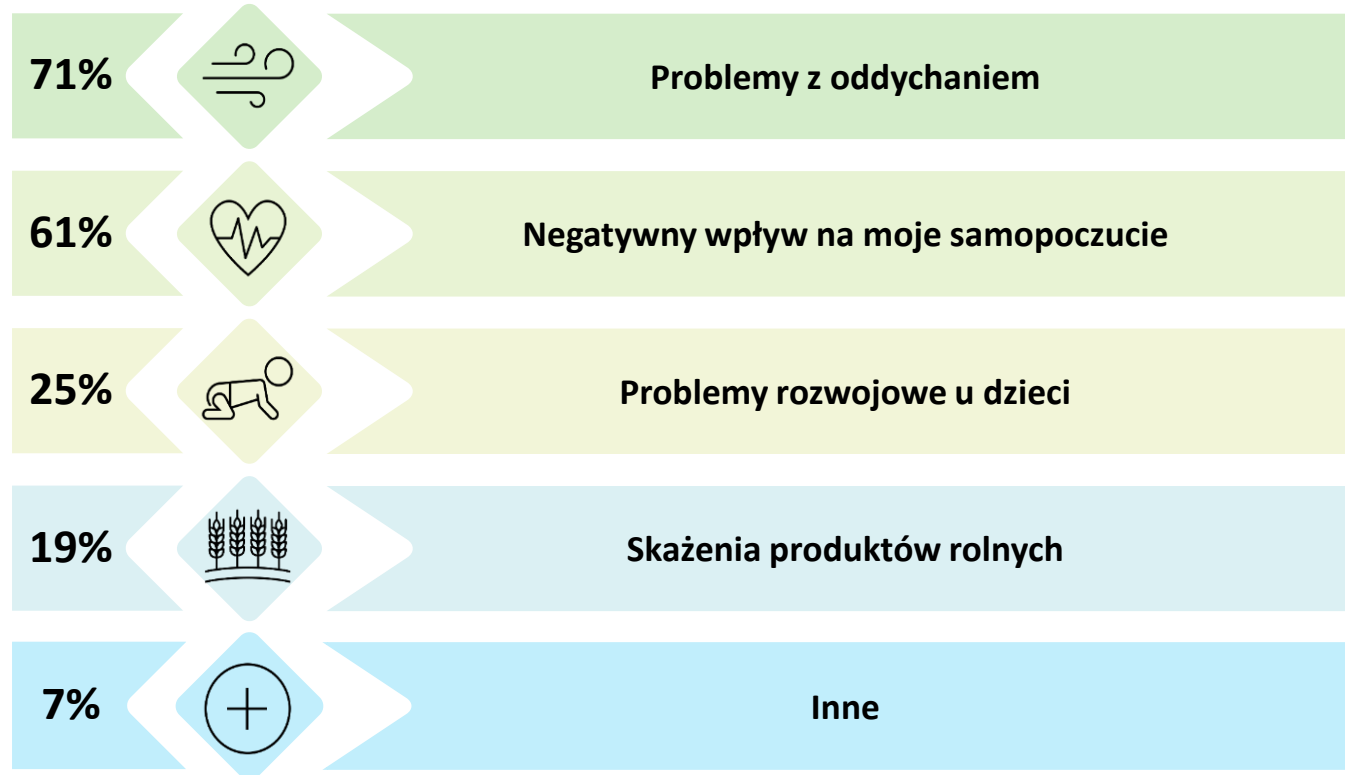
Odpowiadający: wszyscy badani, n=300.

Obawy związane z niską jakością powietrza w miejscu zamieszkania

Badanie wśród gospodarstw domowych użytkujących urządzenia grzewcze na paliwa stałe, którzy nie skorzystali z programu „Czyste Powietrze“

Jakie są to obawy?

Pytanie wielokrotnego wyboru.

Wśród innych odpowiedzi wskazywano obawę o swoje zdrowie oraz smog.

Odpowiadający: badani, którzy mają obawy związane z nieodpowiednią jakością powietrza w miejscu zamieszkania, n=134.